Downloaded via the EU tax law app / web

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Ir-Raba’ Awla)

3 ta’ Ottubru 2013 *(1)

“Moviment liberu tal-kapital — Le?i?lazzjoni fiskali — Taxxa fuq il-kumpanniji — Interessi m?allsa minn kumpanniji residenti bi ?las g?all-fondi mislufa minn kumpannija stabbilita f’pajji? terz — E?istenza ta’ ‘relazzjonijiet spe?jali’ bejn dawn il-kumpanniji — Skema ta’ nuqqas ta’ finanzjament — Nuqqas ta’ possibbiltà ta’ tnaqqis tal-interessi marbuta mal-parti mid-dejn ikkunsidrata e??essiva — Possibbiltà ta’ tnaqqis fil-ka? ta’ interessi m?allsa lil kumpannija residenti fit-territorju nazzjonali — Frodi u eva?joni fiskali — Arran?amenti purament artifi?jali — Kundizzjonijiet ta’ kompetizzjoni s?i?a — Proporzjonalità”

Fil-Kaw?a C?282/12,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mit-Tribunal Central Administrativo Sul (il-Portugall), permezz ta’ de?i?joni tad-29 ta’ Mejju 2012, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fis-6 ta’ ?unju 2012, fil-pro?edura

Itelcar — Automóveis de Aluguer Lda

vs

Fazenda Pública,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Ir-Raba’ Awla),

komposta minn L. Bay Larsen, President tal-Awla, K. Lenaerts, Vici President tal-Qorti tal-?ustizzja, li qed ja?ixxi b?ala Im?allef tar-Raba’ Awla, J. Malenovský, U. Lõhmus (Relatur) u M. Safjan, Im?allfin,

Avukat ?enerali: N. Wahl,

Re?istratur: V. Tourrès, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tal-11 ta’ April 2013,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

– g?al Itelcar — Automóveis de Aluguer Lda, minn P. Vidal Matos u D. Ortigão Ramos, avukati,

– g?all-Gvern Portugi?, minn L. Inez Fernandes u J. Menezes Leitão kif ukoll minn A. Cunha, b?ala a?enti,

– g?all-Kummissjoni Ewropea, minn M. Afonso u W. Roels, b?ala a?enti,

wara li rat id-de?i?joni, me?uda wara li nstema’ l-Avukat ?enerali, li l-kaw?a tinqata’ ming?ajr konklu?jonijiet,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikoli 56 KE u 58 KE.

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' kaw?a bejn Itelcar — Automóveis de Aluguer Lda (iktar 'il quddiem "Itelcar") u l-Fazenda Pública (Te?or Pubbliku) dwar in-nuqqas ta' possibbiltà ta' tnaqqis parzjali ta' interessi m?allsa lil GE Capital Fleet Services International Holding, Inc. (iktar 'il quddiem "GE Capital"), kumpannija Amerikana, bi ?las g?al g?otjiet ta' self minn din il-kumpannija lil Itelcar.

Il-kuntest ?uridiku Portugi?

3 Il-kodi?i tat-taxxa fuq il-kumpanniji (Código do Imposto sobre o Rendimento das Pessoas Colectivas), fil-ver?joni tieg?u li tirri?ulta mid-Digriet-Li?i Nru 198/2001, tat-3 ta' Lulju 2001, kif emendat bil-Li?i Nru 60-A/2005, tat-30 ta' Di?embru 2005 (iktar 'il quddiem i?-"CIRC"), jipprovdi fl-Artikolu 61 tieg?u, intitolat "Nuqqas ta' finanzjament":

"1. Meta d-dejn ta' persuna taxxabbli lejn entità li ma tirrisjedix fit-territorju Portugi? jew fi Stat Membru ie?or tal-Unjoni, li mag?ha g?andha relazzjonijiet spe?jali, skont id-definizzjoni li tidher fl-Artikolu 58(4) bl-adazzjonijiet ne?essarji, huwa e??essiv, l-interessi marbuta mal-parti kkunsidrata b?ala e??essiva ma jistg?ux jitnaqqsu g?all-finijiet tad-determinazzjoni tal-profitt intaxxat.

2. Hija meqjusa li tinvolvi relazzjonijiet spe?jali s-sitwazzjoni ta' dejn tal-persuna taxxabbli lejn terz li ma jirrisjedix fit-territorju Portugi? jew fi Stat Membru ie?or tal-Unjoni, li fih wa?da mill-entitajiet imsemmija fl-Artikolu 58(4) ipprovdiet approvazzjoni jew garanzija.

3. Ikun hemm e??ess ta' dejn meta l-ammont tad-dejn lejn kull wa?da mill-entitajiet imsemmija fil-paragrafi 1 u 2 ikun, fi kwalunkwe ?mien matul is-sena fiskali, iktar mid-doppju tal-ammont tal-parte?ipazzjoni tag?ha fil-kapital proprju tal-persuna taxxabbli.

4. Huma me?udin inkunsiderazzjoni, g?all-kalkolu tad-dejn, il-forom kollha ta' kreditu, fi flus jew *in natura*, ikun li jkun it-tip ta' remunerazzjoni miftiehem, maqbul mal-entità li mag?ha je?istu relazzjonijiet spe?jali, inklu?i l-krediti li jirri?ultaw minn tran?azzjonijiet kummer?jali, meta jkunu g?addew iktar minn sitt xhur mid-data ta' e?i?ibbiltà tag?hom.

5. G?all-kalkolu tal-kapital proprju, il-kapital azzjonarju sottoskritt u m?allas ji?died mat-taqsimiet l-o?ra kklassifikati b?ala tali mil-le?i?lazzjoni ta' kontabbiltà fis-se??, bl-e??ezzjoni ta' dawk li jissarfu fi qlig? jew telf potenzjali jew mhux realizzat, b'mod partikolari dawk li jirri?ultaw minn rivalutazzjonijiet mhux awtorizzati mil-le?i?lazzjoni fiskali jew mill-applikazzjoni tal-metodu tal-ekwivalenza patrimonjali.

6. Bl-e??ezzjoni tal-ka?ijiet ta' dejn lejn entità residenti f'pajji?, territorju jew re?jun bi skema fiskali nettament iktar favorevoli li jidher fil-lista approvata b'ordni tal-Ministru tal-Istat u l-Finanzi, id-dispo?izzjonijiet tal-paragrafu 1 ma humiex applikabbli jekk, meta l-koeffi?jent imsemmi fil-paragrafu 3 jkun inqabe?, il-persuna taxxabbli turi, filwaqt li jittie?ed inkunsiderazzjoni t-tip ta' attività, is-settur li ta?tu hija taqa', id-dimensjoni u kriterji rilevanti o?ra, u fid-dawl ta' profil tar-riskju tal-operazzjoni li ma tippresupponix l-involviment ta' entitajiet li mag?hom hija g?andha relazzjoni spe?jali, li hija setg?et tikseb l-istess livell ta' dejn, b'kundizzjonijiet simili, minn entità indipendenti.

7. Il-prova msemmija fil-paragrafu 6 g?andha tinkludi l-fajl fiskali li g?alih jirreferi l-Artikolu 121."

4 L-Artikolu 58(4) ta?-CIRC, li g?alih jirreferi l-Artikolu 61(1) u (2) ta' dan il-kodi?i, jipprovdi kif ?ej:

"Wie?ed jikkunsidra li je?istu relazzjonijiet spe?jali bejn ?ew? entitajiet fis-sitwazzjonijiet li fihom wa?da g?andha l-poter te?er?ita, direttament jew indirettament, influwenza sinjifikattiva fuq id-de?i?jonijiet ta' ?estjoni tal-o?ra, liema fatt huwa kkunsidrat b?ala stabbilit, b'mod partikolari, bejn:

a) entità u l-proprjetarji tal-kapital tag?ha, jew il-konju?i tag?hom, axxendenti jew dixxendenti, li g?andhom, direttament jew indirettament, sehem ta' mhux inqas minn 10 % tal-kapital jew tad-drittijiet tal-vot;

b) entitajiet li fihom l-istess proprjetarji tal-kapital, il-konju?i tag?hom, axxendenti jew dixxendenti g?andhom, direttament jew indirettament, sehem ta' mhux inqas minn 10 % tal-kapital jew tad-drittijiet tal-vot;

?) entità u l-membri tal-korpi so?jali tag?ha, jew tal-korp kollu tal-amministrazzjoni, tmexxija, ?estjoni jew kontroll, u l-konju?i tag?hom, axxendenti jew dixxendenti;

d) entitajiet li fihom il-ma??oranza tal-membri tal-korpi so?jali, jew tal-membri ta' kwalunkwe korp tal-amministrazzjoni, tmexxija, ?estjoni jew kontroll, ikunu l-istess persuni jew, fil-ka? ta' persuni differenti, ikunu marbuta bejniethom permezz ta' ?wie?, unjoni *de facto* legalment irrikonoxxuta jew relazzjoni f'linja dritta;

e) entitajiet marbuta permezz ta' kuntratt ta' subordinazzjoni, ta' grupp ta' parità jew ta' effett ekwivalenti;

f) impri?i li g?andhom relazzjoni ta' dominazzjoni, fit-termini li fihom din tal-a??ar hija ddefinita fit-testi li jistabbilixxu l-obbligu li jit?ejjew kontijiet finanzjarji kkonsolidati;

?) entitajiet li bejniethom, min?abba relazzjonijiet kummer?jali, finanzjarji, professjonali jew legali li je?istu bejniethom, stabbiliti jew ipprattikati direttament jew indirettament, te?isti sitwazzjoni ta' dipendenza *de facto* fl-e?er?izzju tal-attività kkon?ernata, b'mod partikolari meta wa?da mis-sitwazzjonijiet li ?ejjin tirri?ulta bejniethom:

1) l-e?er?izzju tal-attività ta' wa?da tiddependi essenzjalment mi?-?essjoni tad-drittijiet ta' proprjetà industrijali jew intellettwali jew ta' kompetenzi mi?mumin mill-o?ra;

2) il-provvista ta' materja prima jew l-a??ess g?al netwerks ta' bejg? ta' prodotti, o??etti jew servizzi minn wa?da dipendenti essenzjalment mill-o?ra;

3) parti sostanzjali tal-attività ta' wa?da ma tistax titwettaq ?lief bl-o?ra jew tiddependi mid-de?i?jonijiet ta' din tal-a??ar;

4) id-dritt li ji?u ffissati l-prezzijiet jew il-kundizzjonijiet tal-effett ekonomiku ekwivalenti dwar o??etti jew servizzi nnegozjati, ipprovduti jew akkwistati minn wa?da jappartjeni, abba?i ta' att ?uridiku, lill-o?ra;

5) abba?i ta' regoli u kundizzjonijiet li jirregolaw ir-relazzjonijiet kummer?jali jew legali tag?hom, wa?da tista' tag?mel dipendenti d-de?i?jonijiet ta' ?estjoni tal-o?ra fuq fatti jew ?irkustanzi li ma humiex parti mir-relazzjoni kummer?jali jew professjonali tag?hom stess.

?) entità residenti jew mhux residenti b'stabbiliment permanenti li jinsab fit-territorju Portugi? u entità su??etta g?al skema fiskali nettament iktar favorevoli li tirrisjedi f'pajji?, territorju jew re?jun li

jidher fuq il-lista approvata b'ordni tal-Ministru tal-Istat u tal-Finanzi."

Il-kaw?a prin?ipali u d-domanda preliminari

5 Itelcar hija kumpannija Portugi?a li l-attività ekonomika tag?ha tikkonsisti, b'mod partikolari, fil-kiri ta' vetturi ?g?ar bil-mutur. Sal-2005, il-kapital azzjonarju tag?ha kien kompletament mi?mum minn General Electric International (Benelux) BV, kumpannija Bel?jana li iktar minn 10 % tal-kapital tag?ha huwa mi?mum minn GE Capital. Mis-sena 2006, 99.98 % tal-kapital ta' Itelcar kien mi?mum mill-imsemmija kumpannija Bel?jana u 0.02 % minn GE Capital.

6 Fit-23 ta' Lulju 2001, da?al fis-se??, g?al ?mien ta' g?axar snin, kuntratt ta' self konklu? bejn Itelcar u GE Capita li jippermetti lill-ewwel kumpannija li tu?a linja ta' kreditu b'korrispettiv tal-pagament tal-interessi bir-rata Euribor, flimkien ma' firxa ("spread") ta' 0.5 %.

7 Fil-kuntest ta' dan il-kuntratt, il-kreditu effettivament u?at minn Itelcar tela' g?al EUR 122 072 179.97 fl-2004, g?al EUR 131 772 249.75 fl-2005, g?al EUR 212 113 789.46 fl-2006 u g?al EUR 272 113 789.46 fl-2007.

8 Itelcar adixxiet lid-Direttur ?enerali tat-Taxxi biex turih li, g?al kull wa?da mis-snin 2004 sa 2007, il-livell tad-dejn tag?ha ma' GE Capital seta' sar ta?t kundizzjonijiet simili ma' entità indipendenti u li l-firxa tar-rata tal-interessi miftiehma ma' GE Capital kienet tosserva l-prin?ipju ta' kompetizzjoni s?i?a.

9 Permezz ta' avvi?i tal-5 ta' Di?embru 2008 u tat-8 ta' Jannar 2009, Itelcar ?iet informata bir-rapporti finali tal-ispezzjoni tat-taxxi li ddikjaraw a??ustamenti mag?mula g?all-ba?i taxxabbli tal-imsemmija kumpannija g?as-snin 2004 sa 2007 abba?i tal-Artikolu 61 ta?-CIRC. Dawn ir-rapporti kkonstataw e??ess ta' dejn, fis-sens tal-paragrafu 3 ta' dan l-artikolu, kif ukoll l-insuffi?jenza tal-provi mressqa minn Itelcar g?all-applikazzjoni tal-paragrafu 6 tal-istess artikolu.

10 Matul is-sena 2009, Itelcar ressqet ?ew? appelli amministrattivi kontra l-imsemmija a??ustamenti. Peress li dawn l-appelli ?ew mi??uda, hija ppre?entat azzjoni ?dida quddiem it-Tribunal Administrativo e Fiscal de Sintra. Din l-azzjoni tal-a??ar ?ie parzjalment mi??uda min?abba li d-dispo?izzjonijiet tad-dritt nazzjonali applikati f'dan il-ka? ma kinux jiksru l-moviment liberu tal-kapital stabbilit fl-Artikolu 56 KE.

11 Itelcar appellat mis-sentenza tat-Tribunal Administrativo e Fiscal de Sintra quddiem il-qorti tar-rinviju li tqis li s-soluzzjoni tat-tilwima li tressqet quddiemha tiddependi fuq il-konformità tad-dispo?izzjonijiet rilevanti ta?-CIRC mad-dritt tal-Unjoni.

12 F'dawn i?-?irkustanzi, it-Tribunal Central Administrativo Sul idde?ieda li jissospendi l-pro?eduri quddiemu u li jag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domanda preliminari li ?ejja:

"L-Artikoli 63 [TFUE] u 65 [TFUE] (l-ex Artikoli 56 [KE] u 58 [KE]) jipprekludu lil le?i?lazzjoni nazzjonali b?alma huwa l-Artikolu 61 tal-CIRC [...] li, f'sitwazzjoni fejn persuna taxxabbli li tirrisjedi fil-Portugall g?andha dejn ma' entità ta' pajji? terz li mieg?u g?andha relazzjonijiet spe?jali fis-sens tal-Artikolu 58(4) tal-CIRC, ma tippermettix li l-interessi sostnuti u m?allsa minn din il-persuna taxxabbli fuq il-parti mid-dejn meqjusa b?ala e??essiva fis-sens tal-Artikolu 61(3) tal-CIRC, jistg?u jitnaqqsu inkwantu nfiq fl-istess ?irkustanzi b?all-interessi sostnuti u m?allsa minn persuna taxxabbli li tirrisjedi fil-Portugall, li g?andha dejn e??essiv ma' entità li tirrisjedi fil-Portugall li mag?ha g?andha relazzjonijiet spe?jali?"

Fuq id-domanda preliminari

13 Permezz tad-domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 56

KE g?andux ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi le?i?lazzjoni ta' Stat Membru li ma tippermettix li jitnaqqsu b?ala nfiq, g?all-finijiet tad-determinazzjoni tal-profitt taxxabbli, l-interessi marbuta mal-parti ta' dejn ikklassifikata b?ala e??essiva m?allsa minn kumpannija residenti lil kumpannija li tislef stabbilita f'pajji? terz li mag?ha hija g?andha relazzjonijiet spe?jali, i?da tippermetti t-tnaqqis ta' dawn l-interessi m?allsa lil kumpannija li tislef residenti li mag?ha l-kumpannija li tissellef g?andha dawn ir-relazzjonijiet.

Fuq il-libertà applikabbli

14 Fir-rigward tal-applikabbiltà tal-Artikolu 56 KE g?a?-?irkustanzi inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, g?andu ji?i kkonstatat minnufih li s-self u l-krediti kon?essi minn persuni li ma humiex residenti lil residenti jikkostitwixxu movimenti tal-kapital fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni, kif huwa wkoll indikat fit-Taqsima VIII tan-nomenklatura u?ata fl-Anness I tad-Direttiva tal-Kunsill 88/361/KE, tal-24 ta' ?unju 1988, g?all-implementazzjoni tal-Artikolu 67 tat-Trattat [artikolu li t?assar bit-Trattat ta' Amsterdam] (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 10, Vol. 1, p. 10) u fin-noti ta' spjega li jinsabu fl-imsemmi anness (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-3 ta' Ottubru 2006, Fidium Finanz, C?452/04, ?abra p. I?9521, punti 41 u 42).

15 Madankollu, il-Gvern Portugi? isostni li l-le?i?lazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali tikkostitwixxi skema bba?ata fuq l-e?istenza ta' "relazzjonijiet spe?jali" li tirri?ulta mill-fatt li l-entità li tislef g?andha l-poter te?er?ita, direttament jew indirettament, influwenza sinjifikattiva fuq id-de?i?jonijiet ta' ?estjoni u ta' finanzjament tal-entità li tissellef. Il-Qorti tal-?ustizzja e?aminat dawn l-iskemi biss fid-dawl tal-libertà tal-istabbiliment li ma tapplikax g?al tran?azzjonijiet li saru, b?alma hu dan il-ka?, ma' entità stabbilita f'pajji? terz.

16 F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet, fir-rigward ta' le?i?lazzjoni nazzjonali li tirrigwarda t-trattament fiskali tad-dividendi li jori?inaw minn pajji? terz, li g?andu ji?i kkunsidrat li l-e?ami tal-g?an ta' din il-le?i?lazzjoni huwa bi??ejjed sabiex ji?i evalwat jekk l-imsemmi trattament fiskali jaqax ta?t id-dispo?izzjonijiet tat-Trattat KE dwar il-moviment liberu tal-kapital. Fil-fatt, peress li l-Kapitolu tat-Trattat dwar il-libertà ta' stabbiliment ma jinkludi ebda dispo?izzjoni li testendi l-kamp ta' applikazzjoni tad-dispo?izzjonijiet tieg?u g?as-sitwazzjonijiet dwar l-istabbiliment ta' kumpannija ta' Stat Membru f'pajji? terz jew ta' kumpannija ta' pajji? terz fi Stat Membru, din il-le?i?lazzjoni ma tistax taqa' ta?t l-Artikolu 43 KE (ara s-sentenza tat-13 ta' Novembru 2012, Test Claimants in the FII Group Litigation, C?35/11, punti 96 u 97 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

17 Il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet ukoll li, meta mill-g?an ta' tali le?i?lazzjoni nazzjonali jirri?ulta li din g?andha biss l-g?an lil tapplika g?all-ishma li jippermettu li ti?i e?er?itata influwenza ?erta fuq id-de?i?jonijiet tal-kumpannija kkon?ernata u li ji?u ddeterminati l-attivitajiet tag?ha, la l-Artikolu 43 KE u lanqas l-Artikolu 56 KE ma jistg?u ji?u invokati (is-sentenza Test Claimants in the FII Group Litigation, i??itata iktar 'il fuq, punt 98).

18 Min-na?a l-o?ra, le?i?lazzjoni nazzjonali dwar it-trattament fiskali tad-dividendi li jori?inaw minn pajji? terz, li ma tapplikax esklu?ivament g?al sitwazzjonijiet li fihom kumpannija parent te?er?ita influwenza de?i?iva fuq il-kumpannija li tqassam id-dividendi, g?andha ti?i evalwata fid-dawl tal-Artikolu 56 KE. G?alhekk, kumpannija residenti ta' Stat Membru tista', irrispettivament mill-portata tas-sehem li hija g?andha fil-kumpannija li tqassam id-dividendi stabbilita f'pajji? terz, tinvoka din id-dispo?izzjoni sabiex tqieg?ed inkwistjoni l-legalità ta' tali le?i?lazzjoni (sentenzi Test Claimants in the FII Group Litigation, i??itata iktar 'il fuq, punt 99, u tat-28 ta' Frar 2013, Beker, C?168/11, punt 30).

19 Tali kunsiderazzjonijiet huma applikabbli fir-rigward ta' le?i?lazzjoni nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tikkon?erna t-trattament fiskali ta' interessi m?allsa minn

kumpannija residenti lil kumpannija li tislef stabbilita f'pajji? terz li mag?ha hija g?andha relazzjonijiet partikolari. Fil-fatt, tali le?i?lazzjoni la taqa' ta?t l-Artikolu 43 KE u lanqas ta?t l-Artikolu 56 KE jekk hija tirrigwarda biss is-sitwazzjonijiet li fihom tali kumpannija li tislef i??omm sehem fil-kumpannija residenti li tissellef li tippermettilha li te?er?ita influwenza ?erta fuq din tal-a??ar.

20 Fir-rigward tal-le?i?lazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, kif ukoll jirrilevaw Itelcar u l-Kummissjoni Ewropea, il-kun?ett ta' "relazzjonijiet spe?jali", kif iddefinit fl-Artikolu 58(4) ta?-CIRC, ma jirrigwardax biss is-sitwazzjonijiet li fihom il-kumpannija li tislef ta' pajji? terz te?er?ita influwenza ?erta, fis-sens tal-?urisprudenza hawn fuq imsemmija tal-Qorti tal-?ustizzja, fuq il-kumpannija residenti li tissellef abba?i tas-sehem tag?ha fil-kapital ta' din tal-a??ar. B'mod partikolari, is-sitwazzjonijiet elenkati fl-imsemmi paragrafu 4(?), li jittrattaw relazzjonijiet kummer?jali, finanzjarji, professjonali jew legali bejn il-kumpanniji inkwistjoni, ma jimplikawx ne?essarjament sehem minn na?a tal-kumpannija li tislef fil-kapital tal-kumpannija li tissellef.

21 Matul is-seduta, il-Gvern Portugi? madankollu indika, b'risposta g?al domanda mag?mula mill-Qorti tal-?ustizzja, li l-imsemmija le?i?lazzjoni tapplika biss g?as-sitwazzjonijiet li fihom il-kumpannija li tislef i??omm sehem dirett jew indirett fil-kapital tal-kumpannija li tissellef.

22 Issa, anki jekk l-applikazzjoni tal-le?i?lazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali tkun limitata g?al sitwazzjonijiet li jirrigwardaw ir-relazzjonijiet bejn kumpannija li tissellef u kumpannija li tislef li ??omm sehem ta' mill-inqas 10 % tal-kapital jew tad-drittijiet ta' vot fl-ewwel kumpannija, jew bejn kumpanniji li fihom l-istess proprjetarji j?ommu dan is-sehem, kif huwa ma?sub fl-Artikolu 58(4)(a) u (b) ta?-CIRC, g?andu ji?i kkonstatat li sehem ta' din il-portata ma jimplikax ne?essarjament li l-proprjetarju ta' dan is-sehem je?er?izza influwenza ?erta fuq id-de?i?jonijiet tal-kumpannija li tag?ha huwa azzjonist (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-13 ta' April 2000, Baars, C?251/98, ?abra p. I?2787, punt 20, u tat-12 ta' Di?embru 2006, Test Claimants in the FII Group Litigation, C?446/04, ?abra p. I?11753, punt 58).

23 Minn dan isegwi li kumpannija residenti tista', b'mod indipendenti mill-e?istenza ta' sehem fil-kapital tag?ha min-na?a tal-kumpannija li tislef ta' pajji? terz, jew mill-portata ta' dan is-sehem, tinvoka dispo?izzjonijiet tat-Trattat li jirrigwardaw il-moviment liberu tal-kapital biex timplementa l-legalità ta' din il-le?i?lazzjoni nazzjonali (ara, b'analo?ija, is-sentenza tat-13 ta' Novembru 2012, Test Claimants in the FII Group Litigation, i??itata iktar 'il fuq, punt 104).

24 Barra minn hekk, ma je?istix ir-riskju f'dan il-ka?, fl-interpretazzjoni tal-imsemmija dispo?izzjonijiet fir-rigward tar-relazzjonijiet mal-pajji?i terzi, li l-kumpanniji li jisilfu stabbiliti f'dawn tal-a??ar, li ma jaqg?ux fi ?dan il-limiti tal-kamp ta' applikazzjoni territorjali tal-libertà ta' stabbiliment, ikunu jistg?u jibbenefikaw minn din il-libertà. Fil-fatt, g?all-kuntrarju ta' dak li argumenta l-Gvern Portugi? matul is-seduta, le?i?lazzjoni nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, ma tirrigwardax il-kundizzjonijiet tal-a??ess g?as-suq ta' dawn il-kumpanniji fl-Istat Membru kkon?ernat, i?da tirrigwarda biss it-trattament fiskali tal-interessi marbuta mad-dejn ikkunsidrat b?ala e??essiv li huwa kkuntrattat minn kumpannija residenti ma' kumpannija ta' pajji? terzi li mag?ha hija g?andha relazzjonijiet spe?jali, fis-sens tal-Artikolu 58(4) ta?-CIRC (ara, b'analo?ija, is-sentenza tat-13 ta' Novembru 2012, Test Claimants in the FII Group Litigation, i??itata iktar 'il fuq, punt 100).

25 Minn dan jirri?ulta li le?i?lazzjoni b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali g?andha ti?i e?aminata esklu?ivament fid-dawl tal-moviment liberu tal-kapital stabbilit fl-Artikolu 56 KE.

Fuq l-e?istenza ta' restrizzjoni u ?ustifikazzjonijiet possibbli

26 G?andu jitfakkar li, skont ?urisprudenza stabbilita, g?alkemm it-taxxa diretta taqa' ta?t il-

kompetenza tal-Istati Membri, dawn tal-a??ar g?andhom, madankollu, je?er?itaw din il-kompetenza b'mod konformi mad-dritt tal-Unjoni (is-sentenza tal-10 ta' Mejju 2012, Santander Asset Management SGIIC *et,* C?338/11 sa C?347/11, punt 14 u l-?urisprudenza ??itata).

27 Minn ?urisprudenza stabbilita jirri?ulta wkoll li l-mi?uri pprojbiti mill-Artikolu 56(1) KE, b?ala restrizzjonijiet g?all-movimenti tal-kapital, jinkludu dawk li huma ta' natura li jiddisswadu lill-persuni mhux residenti milli jinvestu fi Stat Membru jew li jiddisswadu lir-residenti tal-imsemmi Stat Membru milli jinvestu fi Stati o?ra (is-sentenzi tal-25 ta' Jannar 2007, Festersen, C?370/05, ?abra p. I?1129, punt 24, kif ukoll Santander Asset Management SGIIC *et,* i??itata iktar 'il fuq, punt 15).

28 F'dan il-ka?, jirri?ulta mill-Artikolu 61(1) ta?-CIRC li, meta d-dejn ta' kumpannija residenti fir-rigward ta' kumpannija stabbilita f'pajji? terz, li mag?ha g?andha relazzjonijiet spe?jali fis-sens tal-Artikolu 58(4) ta?-CIRC, huwa kkunsidrat e??essiv fis-sens tal-paragrafu 3 tal-imsemmi Artikolu 61, l-interessi marbuta mal-parti e??essiva tad-dejn ma jitnaqqsux g?all-finijiet tad-determinazzjoni tal-profitt taxxabbli ta' din il-kumpannija residenti.

29 Min-na?a l-o?ra, jirri?ulta wkoll mill-Artikolu 61(1) ta?-CIRC li t-tnaqqis ta' dawn l-interessi huwa permess meta l-kumpannija li tislef tkun residenti fit-territorju Portugi? jew fi Stat Membru ie?or.

30 Kif jirrikonoxxi l-Gvern Portugi?, fl-ipote?i fejn il-Qorti tal-?ustizzja tqis li s-sitwazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali taqa' ta?t il-moviment liberu tal-kapital, din is-sitwazzjoni timplika trattament fiskali inqas favorevoli ta' kumpannija residenti li tikkuntratta dejn li je??edi ?ertu livell ma' kumpannija stabbilita f'pajji? terz fil-konfront ta' kumpannija residenti li tikkuntratta dan id-dejn ma' kumpannija residenti fit-territorju nazzjonali jew fi Stat Membru ie?or.

31 Dan it-trattament ?vanta??u? jista' jiddisswadi kumpannija residenti li tiddejjen b'mod ikkunsidrat e??essiv ma' kumpannija stabbilita f'pajji? terz li mag?ha hija jkollha relazzjonijiet spe?jali, fis-sens tal-le?i?lazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali. Konsegwentement, dan jikkostitwixxi restrizzjoni g?all-moviment liberu tal-kapital ipprojbita, b?ala regola, mill-Artikolu 56 KE.

32 Skont ?urisprudenza stabbilita, tali restrizzjoni tista' ti?i a??ettata biss jekk tkun i??ustifikata minn ra?unijiet imperattivi ta' interess ?enerali. Huwa wkoll ne?essarju, f'din l-ipote?i, li din tkun xierqa sabiex tiggarantixxi li l-g?an inkwistjoni jintla?aq u li din ma te??edix dak li huwa ne?essarju sabiex dan il-g?an jintla?aq (ara s-sentenza tat-13 ta' Novembru 2012, Test Claimants in the FII Group Litigation, i??itata iktar 'il fuq, punt 55 u l-?urisprudenza ??itata).

33 Il-Gvern Portugi? isostni li l-le?i?lazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali g?andha l-g?an li tikkombatti l-frodi u l-eva?joni fiskali billi tipprekludi l-prattika ta' "sottokapitalizzazzjoni" li tikkonsisti fit-tnaqqir tal-ba?i taxxabbli tat-taxxa fuq il-kumpanniji fil-Portugall permezz tal-pagament tal-interessi li jitnaqqsu minflok profitti li ma jitnaqqsux. Din il-prattika tirrigwarda t-trasferiment arbitrarju tad-d?ul taxxabbli minn dan l-Istat Membru lejn pajji? terz b'konsegwenza li l-profitt ta' kumpannija ma jkunx taxxabbli fl-Istat fejn dan ikun ?ie ??enerat.

34 F'dan ir-rigward, hemm lok li jitfakkar li, skont ?urisprudenza stabbilita, mi?ura nazzjonali li tillimita l-moviment liberu ta' kapital tista' tkun i??ustifikata meta hija tirrigwarda spe?ifikament l-arran?amenti purament artifi?jali, li ma jirriflettux ir-realtà ekonomika, li l-uniku g?an tag?hom huwa l-eva?joni tat-taxxa normalment dovuta fuq il-profitti ??enerati mill-attivitajiet imwettqa fit-territorju nazzjonali (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-13 ta' Marzu 2007, Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation, C?524/04, ?abra p. I?2107, punti 72 u 74, kif ukoll tas-17 ta' Settembru 2009, Glaxo Wellcome, C?182/08, ?abra p. I?8591, punt 89).

35 Billi tipprovdi li ?erti interessi m?allsa minn kumpannija residenti lil kumpannija stabbilita f'pajji? terz, li mag?ha g?andha relazzjonijiet spe?jali, ma jitnaqqsux g?all-finijiet tad-determinazzjoni tal-profitt taxxabbli ta' din il-kumpannija residenti, le?i?lazzjoni b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali tista' tipprekludi pratti?i li g?andhom b?ala l-uniku g?an tag?hom l-eva?joni tat-taxxa normalment dovuta fuq il-profitti ??enerati permezz ta' attivitajiet mag?mula fit-territorju nazzjonali. Minn dan isegwi li tali le?i?lazzjoni hija adattata sabiex jintla?aq l-g?an li jikkonsisti fil-?lieda kontra l-frodi u l-eva?joni fiskali (ara, b'analo?ija, is-sentenza Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation, i??itata iktar 'il fuq, punt 77).

36 Madankollu, g?andu ji?i vverifikat jekk l-imsemmija le?i?lazzjoni tmurx lil hinn minn dak li huwa ne?essarju sabiex dawn l-g?anijiet jintla?qu.

37 F'dan ir-rigward, mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li tista' titqies b?ala li ma tmurx lil hinn minn dak li huwa ne?essarju sabiex ji?u evitati l-frodi u l-eva?joni fiskali le?i?lazzjoni li tkun ibba?ata fuq e?ami tal-elementi o??ettivi u verifikabbli sabiex ji?i ddeterminat jekk tran?azzjoni g?andhiex in-natura ta' skema purament artifi?jali b'finijiet biss fiskali u li, f'kull ka? fejn l-e?istenza ta' tali skema ma tistax ti?i esklu?a, tqieg?ed lill-kontribwent, ming?ajr ma tissu??ettah g?al restrizzjonijiet amministrattivi e??essivi, f'po?izzjoni li jipprodu?i elementi dwar ir-ra?unijiet kummer?jali possibbli li g?alihom din it-tran?azzjoni tkun ?iet konklu?a (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation, i??itata iktar 'il fuq, punt 82, u tal-5 ta' Lulju 2012, SIAT, C?318/10, punt 50).

38 Bl-istess mod, il-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet li, meta t-tran?azzjoni inkwistjoni te??edi dak li l-kumpanniji kkon?ernati jkunu ftiehmu f'?irkustanzi ta' kompetizzjoni s?i?a, il-mi?ura fiskali korrettiva, sabiex ma titqiesx b?ala sproporzjonata, g?andha tirrigwarda biss il-porzjon li te??edi dak li kien ikun ?ie miftiehem f'tali ?irkustanzi (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi ??itati iktar 'il fuq Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation, punt 83, u SIAT, punt 52).

39 F'dan il-ka?, huwa veru, minn na?a, li l-Artikolu 61(6) ta?-CIRC jipprovdi li, bl-e??ezzjoni tal-ka? ta' dejn ma' entità residenti f'pajji?, territorju jew re?jun bi skema fiskali nettament iktar favorevoli, il-kumpannija residenti li kkuntrattat dejn ikkunsidrat e??essiv ma' kumpannija ta' pajji? terz li mag?ha hija g?andha relazzjonijiet spe?jali tista' turi li hija setg?et tikseb l-istess livell ta' dejn, b'kundizzjonijiet simili, ma' entità indipendenti. Min-na?a l-o?ra, abba?i tal-Artikolu 61(1) ta?-CIRC, huma biss l-interessi marbuta mal-parti tal-imsemmi dejn kkunsidrata e??essiva li ma jistg?ux jitnaqqsu.

40 Madankollu, le?i?lazzjoni, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, tmur lil hinn minn dak li huwa ne?essarju sabiex jintla?aq l-g?an tag?ha.

41 Fil-fatt, kif jirri?ulta mill-punt 20 ta' din is-sentenza, il-kun?ett ta' "relazzjonijiet spe?jali", kif iddefinit fl-Artikolu 58(4) ta?-CIRC, jinkludi sitwazzjonijiet li ma jimplikawx ne?essarjament sehem min-na?a tal-kumpannija li tislef ta' pajji? terz fil-kapital tal-kumpannija residenti li tissellef. Fl-assenza ta' dan is-sehem, jirri?ulta mill-mod ta' kalkolu tal-e??ess ta' dejn previst fl-Artikolu 61(3) ta?-CIRC li d-dejn kollu li je?isti bejn dawn i?-?ew? kumpanniji g?andu ji?i kkunsidrat b?ala e??essiv.

42 G?andu ji?i kkonstatat li, fi?-?irkustanzi deskritti fil-punt pre?edenti, il-le?i?lazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali taffettwa wkoll l-a?ir li r-realtà ekonomika tieg?u ma jistax ji?i kkontestat. L-imsemmija le?i?lazzjoni, meta wie?ed jassumi li f'dawn i?-?irkustanzi jkun hemm ero?joni tal-ba?i taxxabbli tat-taxxa fuq il-kumpanniji dovuta mill-kumpannija residenti li tissellef, tmur lil hinn minn dak li huwa ne?essarju sabiex jintla?aq l-g?an tag?ha.

43 Barra minn hekk, sa fejn, b'mod konformi mal-indikazzjonijiet tal-Gvern Portugi? kif imqassra fil-punt 21 ta' din is-sentenza, il-le?i?lazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ?iet applikata biss g?as-sitwazzjonijiet fejn il-kumpannija li tislef g?andha sehem dirett jew indirett fil-kapital tal-kumpannija li tissellef, b'mod li ?-?irkustanzi ??itati fil-punt 41 ta' din is-sentenza ma jirri?ultawx, jibqa' l-fatt li din il-limitazzjoni tal-kamp ta' applikazzjoni ta' din il-le?i?lazzjoni ma tirri?ultax mill-kliem tag?ha li, g?all-kuntrarju, jissu??erixxi li huma previsti wkoll relazzjonijiet spe?jali ming?ajr tali sehem.

44 F'dawn i?-?irkustanzi, l-imsemmija le?i?lazzjoni ma tippermettix li ji?i ddeterminat minn qabel u bi pre?i?joni suffi?jenti l-kamp ta' applikazzjoni tag?ha. Konsegwentement, tali regola ma tissodisfax ir-rekwi?iti ta?-?ertezza legali li timponi li d-dispo?izzjonijiet legali jkunu ?ari, pre?i?i u prevedibbli fl-effetti tag?hom, b'mod partikolari meta jista' jkollhom fuq l-individwi u l-impri?i konsegwenzi sfavorevoli. Issa, regola li ma tissodisfax ir-rekwi?iti tal-prin?ipju ta' ?ertezza legali ma tistax titqies proporzjonata g?all-g?anijiet imfittxija (ara s-sentenza SIAT, i??itata iktar 'il fuq, punti 58 u 59).

45 Fid-dawl tal-premess, g?ad-domanda li saret g?andha ting?ata r-risposta li l-Artikolu 56 KE g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi le?i?lazzjoni ta' Stat Membru li ma tippermettix li jitnaqqsu b?ala nfiq, g?all-finijiet tad-determinazzjoni tal-profitt taxxabbli, l-interessi marbuta mal-parti tad-dejn ikklassifikata b?ala e??essiva m?allsa minn kumpannija residenti lil kumpannija li tislef stabbilita f'pajji? terz li mag?ha hija g?andha relazzjonijiet spe?jali, i?da tippermetti t-tnaqqis ta' dawn l-interessi m?allsa lil kumpannija residenti li tislef li mag?ha l-kumpannija li tissellef g?andha dawn ir-relazzjonijiet, meta, f'ka? ta' assenza tas-sehem tal-kumpannija li tislef stabbilita f'pajji? terz fil-kapital tal-kumpannija residenti li tissellef, din il-le?i?lazzjoni tippre?umi madankollu li d-dejn kollu ta' din tal-a??ar jifforma parti minn arran?ament inti? sabiex jevadi t-taxxa normalment dovuta jew meta l-imsemmija le?i?lazzjoni ma tippermettix li ji?i ddeterminat minn qabel u bi pre?i?joni suffi?jenti l-kamp ta' applikazzjoni tag?ha.

Fuq l-ispejje?

46 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li g?andha tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, il-Qorti tal-?ustizzja (Ir-Raba' Awla) taqta' u tidde?iedi:

L-Artikolu 56 KE g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi le?i?lazzjoni ta' Stat Membru li ma tippermettix li jitnaqqas b?ala nfiq, g?all-finijiet tad-determinazzjoni tal-profitt taxxabbli, l-interessi marbuta mal-parti tad-dejn ikklassifikata b?ala e??essiva m?allsa minn kumpannija residenti lil kumpannija li tislef stabbilita f'pajji? terz li mag?ha hija g?andha relazzjonijiet spe?jali, i?da tippermetti t-tnaqqis ta' dawn l-interessi m?allsa lil kumpannija residenti li tislef li mag?ha l-kumpannija li tissellef g?andha dawn ir-relazzjonijiet, meta, f'ka? ta' assenza tas-sehem tal-kumpannija li tislef stabbilita f'pajji? terz fil-kapital tal-kumpannija residenti li tissellef, din il-le?i?lazzjoni tippre?umi madankollu li d-dejn kollu ta' din tal-a??ar jifforma parti minn arran?ament inti? sabiex jevadi t-taxxa normalment dovuta jew meta l-imsemmija le?i?lazzjoni ma tippermettix li ji?i ddeterminat minn qabel u bi pre?i?joni suffi?jenti l-kamp ta' applikazzjoni tag?ha.

Firem

1 Lingwa tal-kaw?a: il-Portugi?.